

Statsforvalteren i Innlandet

Prosjektbeskrivelse for Tjernsmyra

For gjennomføring av restaurering

Av Margrete Keyser

Statsforvalteren i Innlandet

Forfatter(e): Margrete Keyser

Forsidebildet: Tjernsmyra
Foto: Suzanne Wien

Innhold

Tjernsmyra	3
Beskrivelse av myra:	3
Kontaktpersoner.....	3
Beskrivelse av restaureringen:	4
Hogst og skogrydding	5
Teknisk utstyr	5
Milepæler	5
Forarbeider	5
Hensyn	5
Påvirkning utenfor restaureringsområdet	6
Mål.....	6
Motorferdsel	6
Kommunikasjon	6
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:	6
Vedlegg	8

Tjernsmyra

Beskrivelse av myra:

Myra ligger rett øst for Våler, øst for Glomma, i Våler kommune (figur 1).

Myra er ikke naturtypekartlagt, men det er registrert en MiS-figur/naturtype sør for restaureringsområdet. Myra er registrert i DMK som dyp myr med ikke nøysom vegetasjon. Det er varierende dybde på torvlaget, fra 30cm i sørvest til 3 meter midt på myra, og snittet av 34 dybdemål er på 1,5m (figur 2). Helningen på vannet går sørover, vekk fra Glesmyrveien (figur 3).

Adkomst med maskina vil bli fra skogsbilvei i øst (figur 4).

Kontaktpersoner

Statsforvalteren i Innlandet har ansvaret for prosjektet. Kontaktperson er Suzanne Wien. Statens naturoppsyn følger opp prosjektene i felt. Kontaktperson er Kjølvs Øystein Falklev. Våler kommune er grunneier. Kontaktperson er Dag Kjetil Gjerdrum.

Tabell 1. Oversikt over kontaktpersoner

TJERNSMYRA

Rolle	Navn	Telefonnummer
Ansvarlig hos oppdragsgiver	Suzanne Wien	97 08 30 88
Feltansvarlig	Kjølv Øystein Falklev	95 16 50 85
Grunneierkontakt	Dag Kjetil Gjerdrum	975 44 506

Beskrivelse av restaureringen:

Tabell 2. Oppsummering av arbeidet som skal utføres

Grøft som skal tettes	7313 meter
Demninger som skal lages	Ca. 180
Torvtak	
Brytningsdemninger som skal lages	
Reprofilering som skal gjøres	174 m
Forventet restaurert areal	179 daa
Myras totale areal	Ca. 620 daa
Rekonstruert bekk	
Forsterkede demninger	10

Det skal bygges demninger ved bruk av stedeagne torvmasser. Oppå demningene skal det plastres med toppvegetasjon. Demningene bygges i henhold til oppmerking i felt og appen Field Maps (figur 5). Demningene skal normalt være horisontalt rette, og toppen (uten toppdekke) skal ligge minimum 40 cm over det som må forventes å bli ny vannstand. Demningens lengde og bredde må vurderes i felt for hver enkelt demning. Mellom demningene skal grøftene undergraves og dermed fylles med rester fra gammel grøftevoll og vegetasjon som står langs grøftevollen. Grøftene fylles i sin helhet igjen med angitt materiale, dersom det er tilstrekkelig med masser tilgjengelig (figur 6). Det skal ikke lages uttakshull og hentes torv for å fylle igjen grøfta mellom demningene.

Reprofilering er en metode for å slake ut en skråning, eller endre vinkelen på en skråning. Formålet er å hindre krakelering, ras og erosjon, samt bedre sikkerheten for de som ferdes i området, og samtidig utnytte kapillærkreftene for å holde igjen vannet bedre. Toppvegetasjon skal ivaretas i prosessen.

Ved restaurering av myrer får vi ofte underskudd av toppvegetasjon. Det er derfor viktig å ta vare på denne under arbeidet, ved å legge den til siden framfor å grave den ned. Dette gjelder også vegetasjonen som vokser nede i grøftene. Alle demninger, brytningsdemninger, reprofileringer osv. skal dekkes med stedege toppvegetasjon. Det skal under restaureringen ikke etterlates store felt med bar torvjord. Denne skal dekkes til med topplag.

Myroverflaten skal etter restaurering se mest mulig ut som en naturlig myroverflate. Det skal tilstrebes å ødelegge minst mulig av intakte torvmasser når en gjennomfører restaureringen. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

Det skal vurderes fortløpende om det er behov for å bygge demninger forsterket med fiberduk og trestokker. Dette vurderes på stedet i samarbeid med SNO og Oppdragsgiver.

Hogst og skogrydding

Myra er til dels skogsatt, men åpen på flatene. Grøftene som går i overgang mellom skog og myr har flere trær. Grøftene har ført til noe mer oppslag av trær, særlig i kanten av myra.

Trær som hugges i forbindelse med restaureringen skal kappes så nærme bakken som mulig. Trær/busker skal deretter gjemmes nede i grøftene når de tettes, eller i hull etter torvhenting. Røtter, kvister ol. skal ikke stikke opp. Hjelper går over og kapper bort oppstikkende røtter, kvister ol. der en ikke får gjemt dette tilstrekkelig. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

Teknisk utstyr

Vi har ingen føringer på størrelse på maskin på dette prosjektet, men den må ha rotortilt. Det skal brukes jernhest til frakt av drivstoff. Hjelper må ha både motorsag og ryddesag. I tillegg skal det brukes biologisk nedbrytbar hydraulikkolje og alltid være tilgjengelig absorbert ved maskinene og andre utsatte punkter.

Milepæler

Dette prosjektet er relativt stort og aktuelle milepæler er derfor:

1. Oppstartsbefaring
2. Midtveisbefaring
3. Sluttbefaring

Oppdragsgiver, SNO, gravemaskinfører og ansvarlig hos entreprenør bør være tilstede på restaureringsobjektet ved disse milepælene.

Forarbeider

Før restaureringen igangsettes skal entreprenøren legge inn gravemelding via www.gravemelding.no. Alt av utstyr som skal brukes under restaureringen skal også være grundig rengjort. Dette for å hindre spredning av fremmede arter. Det forventes at maskinene har full tank når de ankommer restaureringsobjektet. Prosjektet bør lastes ned i Field Maps før en ankommer restaureringsobjektet.

Hensyn

Jakt

Dersom restaureringen foregår i jaktperioder, vil dette ikke særskilt hensyntas. Jegere som ønsker mer informasjon skal henvises til informasjonsplakaten som henges opp av SNO ved prosjektets oppstart. Likeledes kan andre som ønsker mer informasjon geleides dit.

Informasjon

Statsforvalteren utarbeider informasjonsplakater om arbeidet som skal henges opp av SNO senest ved anleggsstart.

Friluftsliv

Det går en merket sti fra utfartsparkeringen Spulsåsen og sørvestover i området (figur 4). Denne må hensyntas ved restaureringen.

Påvirkning utenfor restaureringsområdet

Det må utredes hvorvidt Glesmyrvegen blir negativt påvirket av tiltaket. Kommuneskogen søker selv om midler til denne utredningen.

Mulighetene for å utvide restaureringsområdet utenfor planlagt areal er undersøkt. Det er grøfter videre sørover, men her står det en del skog, og det er også registrert som en MIS-figur. Det er vurdert som ikke aktuelt.

Mål

Hovedpoenget med tiltaket er å få hevet vannstanden opp til bakkenivå. Det er ønskelig med færrest mulig åpne vannspeil, og mest mulig stillstand på vannet. Det er også ønskelig at vannet fra grøftene fordeler seg jevnt utover hele myra. Dette vil resultere i at vi tilbakefører et ødelagt myrsystem til ei fungerende myr som kan gi oss tjenester som rent vann, lagring av karbon, habitat for mange arter og flomdemping.

Motorferdsel

Det skal utvises så stor forsiktighet som arbeidene tillater under ferdsel og anlegg på myra. Kjøring skal begrenses til et minimum, og er kun tillatt for å frakte utstyr som drivstoff og andre tunge objekter som ikke kan bæres inn på myra. Kjøretøy skal ikke brukes til persontransport eller transport av lett utstyr. Entreprenøren er ansvarlig for å slette eventuelle kjørespor som måtte oppstå på grunn av arbeidene.

Tillatelse til motorferdsel i utmark må søkes kommunen. Statsforvalteren vil gjøre dette i løpet av 1. kvartal 2025. Vi er avhengige av dispensasjon for å gjennomføre tiltaket.

Påfyll med drivstoff kan på dette prosjektet fraktes med jernhest. Det er ønskelig at påfyll av drivstoff planlegges godt. Adkomst fra veien til myra er kortest mulige strekning som skaper minst mulig terrengslitasje. Forslag er vist i figur 4.

Kommunikasjon

Det forventes kontinuerlig oppdatering av Field Maps, samt en kort, ukentlig, skriftlig oppsummering av fremdriften. Denne rapporten skal sendes til oppdragsgivers representant, **Suzanne Wien**, på suzanne.wien@statsforvalteren.no.

Ved uforutsette hendelser og/eller spørsmål om arbeidet i felt, kan SNO, v **Kjølvi Falklev**, kontaktes.

Ved uforutsett eller planlagt stans i arbeidet (for eksempel på grunn av sykdom eller reparasjoner), og/eller spørsmål om oppdragsavtalen eller Field Maps, skal **Suzanne Wien** kontaktes.

Se tabell 1 for kontakinformasjon.

Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:

1. Metodikk beskrevet i dette dokumentet er fulgt, og tiltak som beskrevet i kart og i dette dokumentet er gjennomført. Endringer underveis skal skje i samråd med oppdragsgiver/SNO, avtales skriftlig før gjennomføring og utføres i henhold til eventuell revidert metodikk.
2. Field Maps oppdateres fortløpende.

TJERNSMYRA

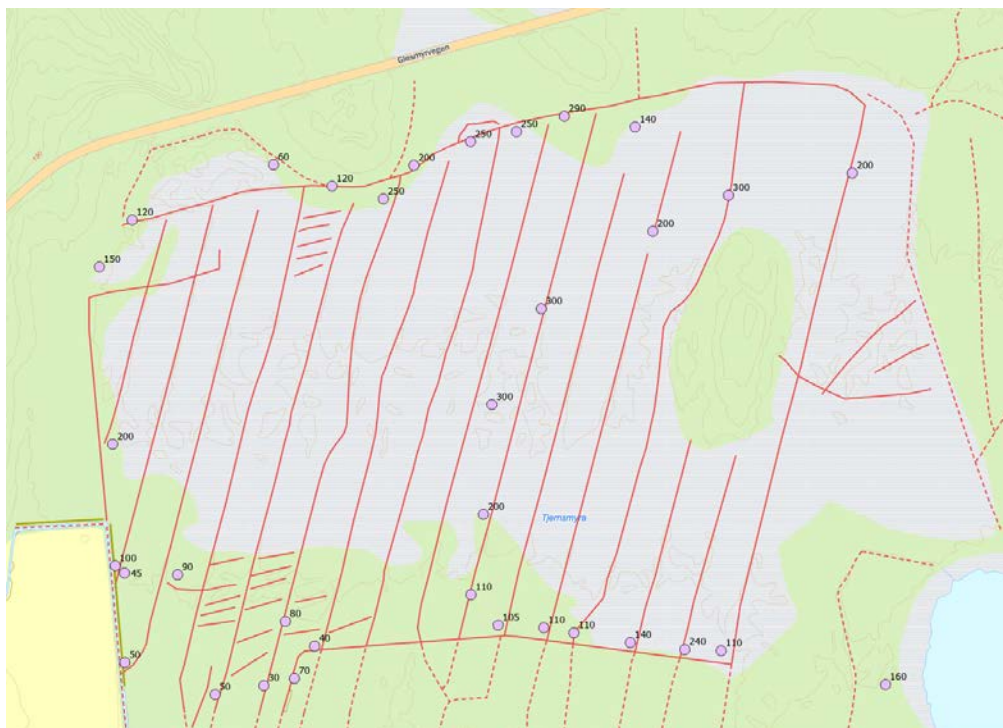
3. Området er ryddet for søppel og eventuelle skjemmende spor, etter dialog med Oppdragsgiver/SNO.
4. Det forventes at prosjektet blir gjennomført sammenhengende, fra oppstartsdato, til prosjektets ferdigstilling.

TJERNSMYRA

Vedlegg

Figur 1: Oversiktskart over prosjekt Tjernsmyra, vist med blå firkant.

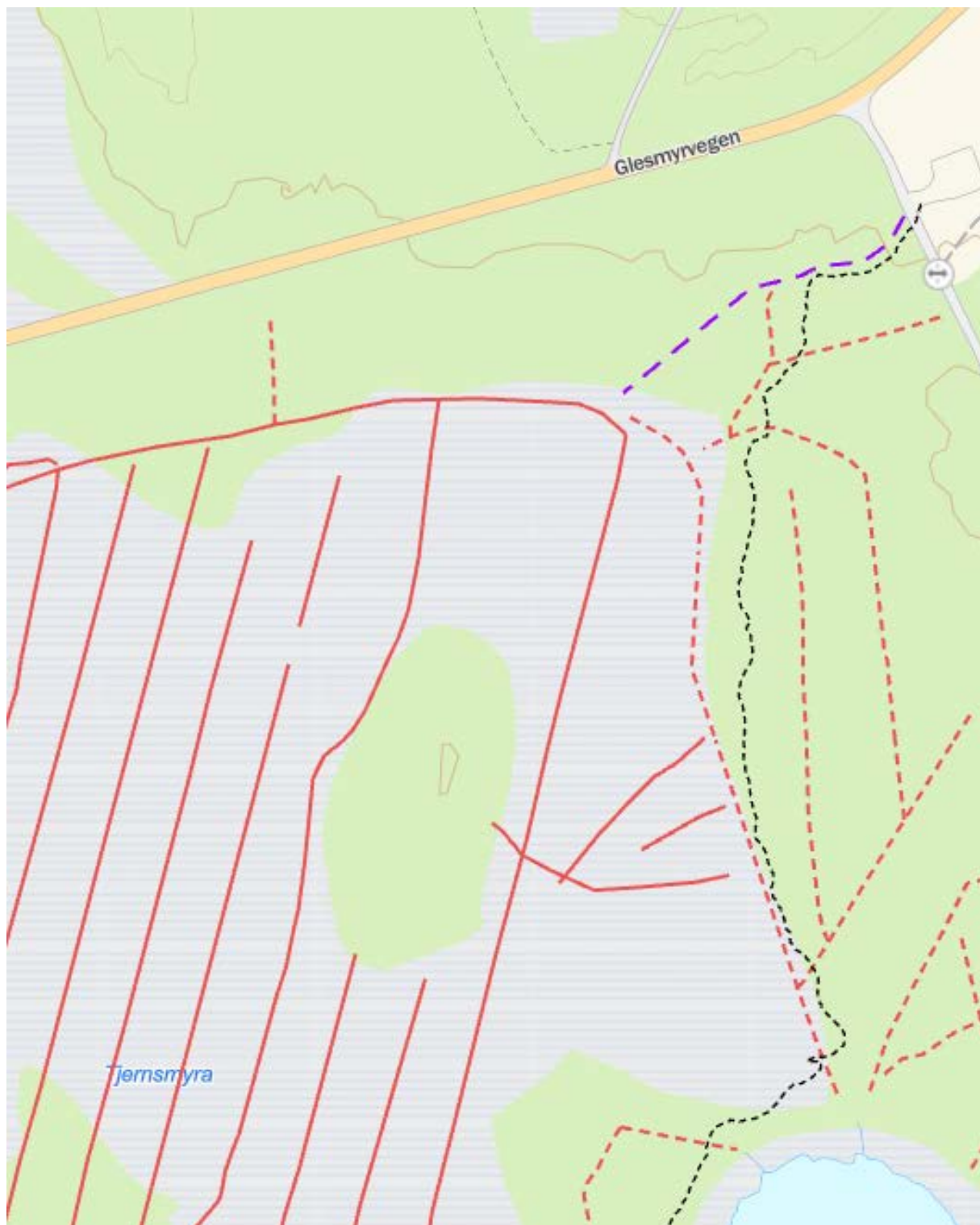

Figur 2: Oversikt over Tjernsmyra med grøfter som skal tettes i heltrukket rødt, og torvdybde (cm) i rosa prikker.

TJERNSMYRA

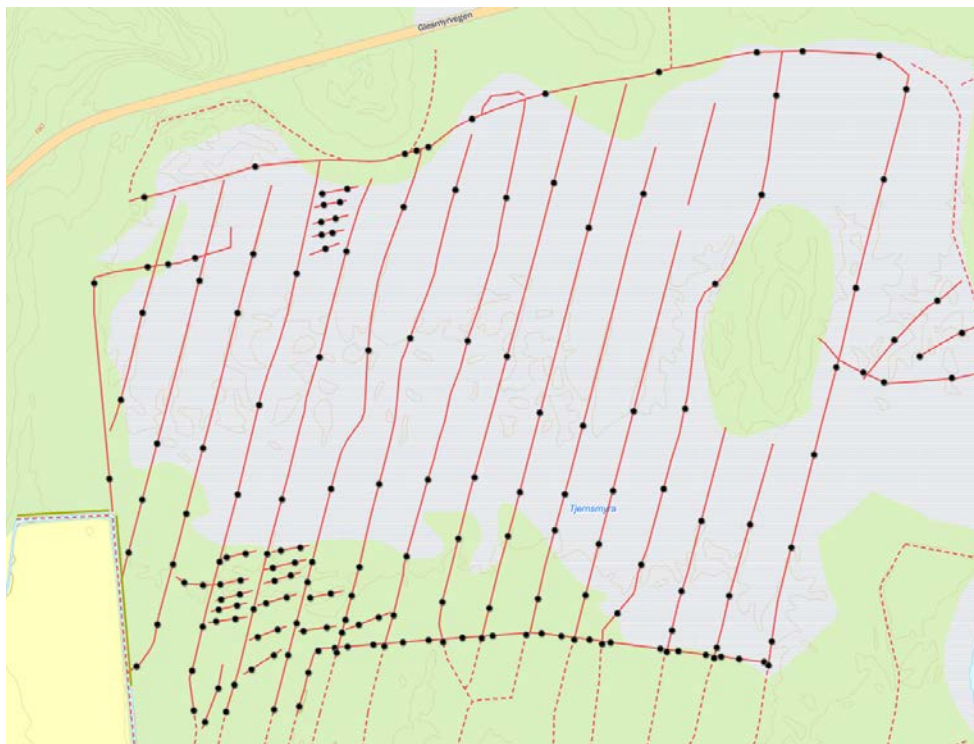

Figur 3: Hellingen av vannet er illustrert med piler.

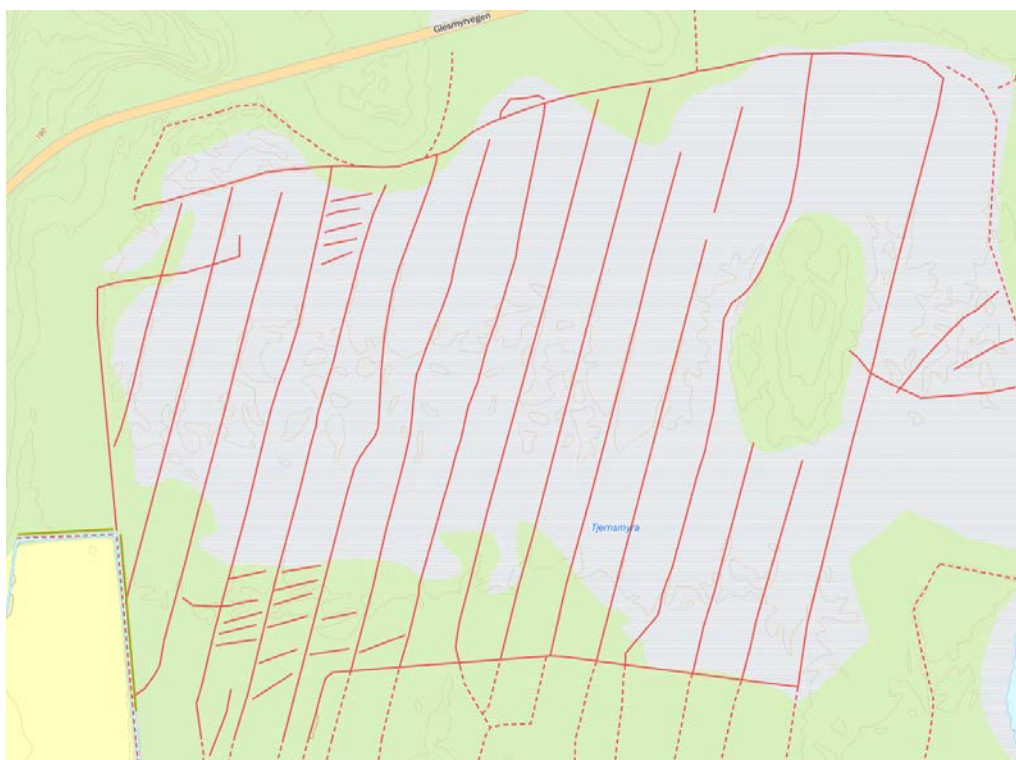

Figur 4: Foreslått adkomstvei med gravemaskina inn på myra, markert med lilla, stiplet linje. Turstien er vist med sort stiplet linje.

TJERNSMYRA

Figur 5: Demningene som skal lages er vist med sorte prikker.

Figur 6: Grøftene som skal tettes er markert med røde heltrukne linjer. De stiplede linjene er grøfter som ikke skal tettes.

Figur 7: Ortofoto av Tjernsmyra som gir inntrykk av skogbildet i 2022.

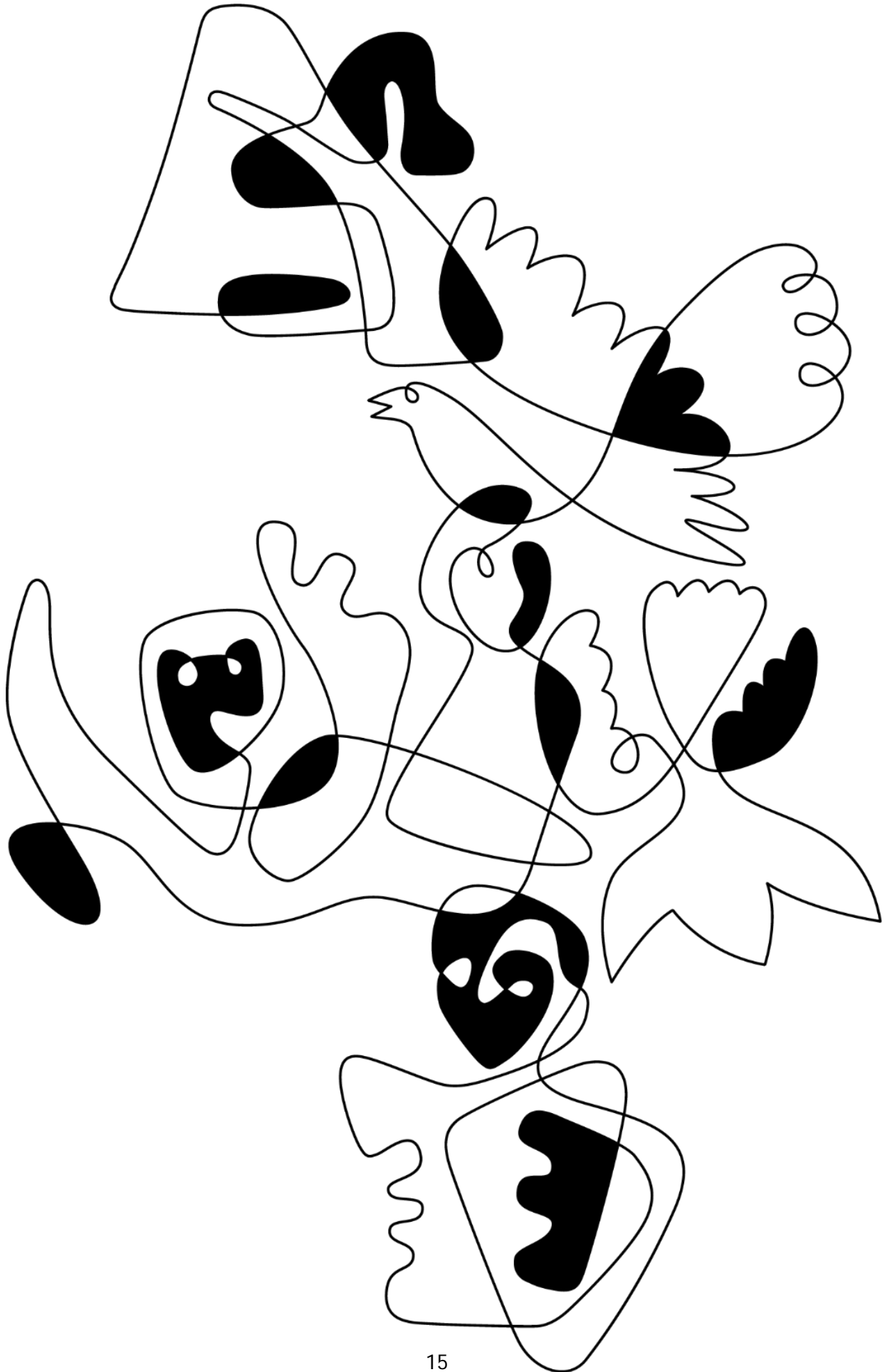

Figur 8: Tjernsmyra i 1971.

Figur 9: Tjernsmyra i 1959.

TJERNSMYRA

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/innlandet 14.01.25

TJERNSMYRA

